

nem lehet mesélni. És végül egy különös, új világ, most kellene fiatalnak lenni, de már hiába, a bácsi csodálkozva, kicsit értetlenül néz szét az SZTK várótermében, nem is ott — a halál előcsarnokában ül a kispadon, a szólításra várva.

És Rozi néni a siratóasszony, a festő édesanyja... Micsoda mélységből törhettek fel az írástudatlan parasztasszony énekei! Micsoda mélységből tört fel Koszta Rozália nagyszerű embersége, művészete, amelyre csak koszorút tettek a leningrádi tanuló évek, a párizsi nagy élmények...

— Eladtad azt a képet, kislányom?

— Nem, édesanyám.

— No, ugyi mondtam, hogy nem fog kelleni senkinek. Mert mezitláb festettél le, rossz szoknyába!

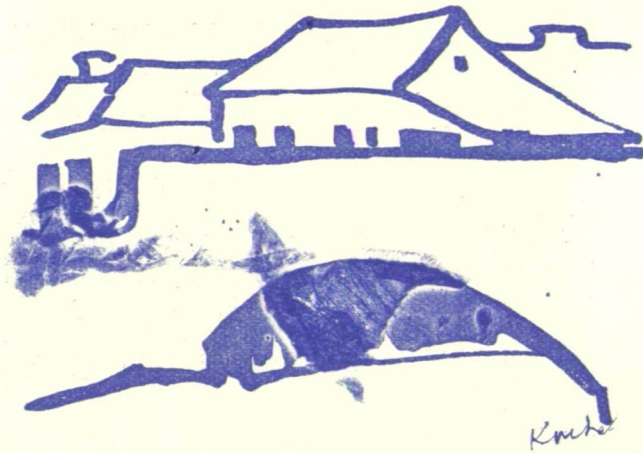
Úl Rozi néni, ott a lábosaí közt, a mennybolt kék sugárzásában, vállán fekete útikendő, két keze összekulcsolva, mosolygó arcán s bölcs tekintetében nagy-nagy békesség.

Cigányok kuporognak ugrásra kész mozdulatlanságban, rozdsaszínű földön, fehér házfal előtt, tejesedények kéklenek a bál-

ványszerű tejesasszony hatalmas alakja körül, amott sárga arc kék árnyékokkal, piros háttérbe olvadó vörös hajsörény, minden szín kiált valamit, szomorúságok, dac és indulatok, kisfiú a hintán, zöld mezőn, kék ég alatt... Megáll a hinta, megáll az idő, csak egy pillanatra, de ez a pillanat örökké tart.

Józsika csak azért jött sárga ingben Rozó nénihez látogatóba, mert a másiknak kijött a könyöke. Mindegy, a festő új inget ad Józsikára, a legszebbiket és legjobbjakat, az egyetlen lehetséges színt, ami a ragyogó háttérrel, s az arc, nyak, váll színeivel, fényeivel összhangban a maga igaz valóságában hozza elénk a modell egyéniségét, egy villanásban sorsát, múltját, jelenét.

Embert megismerni lehet úgy is, hogy kikérdezzük életéről, megismerjük ismerőseit, környezetét, munkáját... Rozó úgy ismeri meg az embereket, hogy szereti őket. Rájuk pillant, s valahol nagyon mélyen — talán szavak nélkül — találkozik velük. És nyúl az ecsetért, s a színekben felragyog az ember igazi arca, a maradandó.

KOSZTA ROZÁLIA: GYULAI RÉSZLET